

ofschoon zij in het geval van zelfstandigen niet tot uiting komt in de bijzondere regels betreffende de uitoefening van de beroepswerkzaamheden, vormt zij voor de onderdanen van de andere Lid-Staten wel een hinderpaal voor de uitoefening van die werkzaamheden.

Wat de geboortetoeelage betreft, kan het woonplaatsvereiste niet worden gerechtvaardigd door overwegingen van volksgezondheid, aangezien er geen noodzakelijke samenhang bestaat tussen dat vereiste en de verplichting om diverse medische onderzoeken te ondergaan, waarvan de toekenning van de toelage eveneens afhangt.

2. Het onderscheid tussen prestaties die van de werkingssfeer van verordening nr. 1408/71 zijn uitgesloten, en die welke daar wel onder vallen, berust in de eerste plaats op de constitutieve elementen van elke prestatie, met name het doel en de

toekenningvoorwaarden ervan, en niet op het feit dat een uitkering door een nationale wetgeving al dan niet als een sociale-zekerheidsuitkering wordt aangemerkt.

Een moederschapstoelage is als een binnen de materiële werkingssfeer van verordening nr. 1408/71 vallende sociale-zekerheidsuitkering aan te merken, waarop derhalve de voorschriften van artikel 18 van die verordening inzake de samentelling van tijdvakken van wonen moeten worden toegepast, aangezien zij zonder enige discretionaire, individuele beoordeling van de persoonlijke behoeften op basis van een wettelijk omschreven situatie wordt toegekend en uitkeringen bij moederschap uitdrukkelijk worden genoemd in artikel 4, lid 1, sub a, van de verordening. Daarbij is niet van belang, dat de toekenning van de toelage niet afhangt van de betaling van bijdragen, want de toepassing van de verordening op niet op bijdragebetaling berustende stelsels is in artikel 4, lid 2, geregeld.

RAPPORT TER TERECHTZITTING in zaak C-111/91 *

I — De feiten

A — De wettelijke bepalingen

a) Het gemeenschapsrecht

Artikel 18, lid 1, van verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971

betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, zoals gewijzigd en bijgewerkt bij verordening (EEG) nr. 2001/83 van de Raad van 2 juni 1983 (PB 1983, L 230, blz. 6), bepaalt als volgt:

* Procestaal: Frans.

„Het bevoegde orgaan van een Lid-Staat waarvan de wettelijke regeling het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op een prestatie afhankelijk stelt van de vervulling van tijdvakken van verzekering, arbeid of wonen, houdt, voor zover nodig, rekening met de krachtens de wettelijke regeling van elke andere Lid-Staat vervulde tijdvakken van verzekering, arbeid of wonen, alsof deze tijdvakken krachtens de door dat orgaan toegepaste wettelijke regeling waren vervuld.”

2. Het orgaan van een Lid-Staat waarvan de wetgeving het recht op de in lid 1 bedoelde prestaties afhankelijk stelt van het vervullen van tijdvakken van arbeid, anders dan in loondienst verrichte beroepswerkzaamheden of van wonen, houdt, voor zover nodig, rekening met de op het grondgebied van een andere Lid-Staat vervulde tijdvakken van arbeid, van anders dan in loondienst verrichte beroepswerkzaamheden of van wonen, alsof de tijdvakken op het grondgebied van de eerste Lid-Staat waren vervuld.

Bij verordening (EEG) nr. 1247/92 van de Raad van 30 april 1992 tot wijziging van verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale-zekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB 1992, L 136, blz. 1), is aan genoemde verordening een artikel 10 bis toegevoegd:

(...)”

Bijlage II bis houdt onder meer het volgende in:

„(...)

I. Luxemburg

„Artikel 10 bis

(...)

Bijzondere niet op premie- of bijdragebetaling berustende prestaties

c) De moederschapsuitkering (wet van 30 april 1980).”

1. Niettegenstaande de bepalingen van artikel 10 en van titel III ontvangen de personen waarop deze verordening van toepassing is, de bijzondere, niet op premie- of bijdragebetaling berustende prestaties als bedoeld in artikel 4, lid 2 bis, uitsluitend op het grondgebied van de Lid-Staat waar zij wonen en krachtens de wetgeving van die Lid-Staat, voor zover deze prestaties zijn vermeld in bijlage II bis. De prestaties worden door en voor rekening van het orgaan van de woonplaats verleend.

Artikel 7, leden 1 en 2, van verordening (EEG) nr. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap (PB 1968, L 257, blz. 2), bepaalt:

„1. Een werknemer die onderdaan is van een Lid-Staat mag op het grondgebied van andere Lid-Staten niet op grond van zijn nationaliteit anders worden behandeld dan de nationale werknemers wat betreft alle

voorwaarden voor tewerkstelling en arbeid, met name op het gebied van beloning, ontslag, en, indien hij werkloos is geworden, wederinschakeling in het beroep of wedertewerkstelling.

2. Hij geniet er dezelfde sociale en fiscale voordelen als de nationale werknemers.”

b) Het nationale recht

De relevante artikelen van de Luxemburgse wet van 20 juni 1977, die tot doel heeft i) een systematische medische controle van zwangere vrouwen en van jonge kinderen in te stellen, en ii) de bestaande wetgeving betreffende de geboortetoeelage te wijzigen en bij te werken (Mémorial A nr. 41 van 26.7.1977, blz. 1284), zijn de volgende:

„Artikel 11

Een eerste gedeelte van de geboortetoeelage wordt uitbetaald als zwangerschapstoeelage, nadat de aanstaande moeder het laatste van de wettelijk voorgeschreven medische onderzoeken heeft ondergaan.

Deze uitkering wordt slechts uitbetaald op voorwaarde, dat de aanstaande moeder haar wettelijke woonplaats in het Groothertogdom Luxemburg heeft, en dat zij het bewijs levert van de medische consulten bedoeld in artikel 2, door middel van hiertoe door de onderzoekende arts bij elk consult opgestelde verklaring.

Het vereiste van wettelijke woonplaats in het Groothertogdom Luxemburg moet door de

aanstaande moeder worden vervuld gedurende het gehele jaar dat voorafgaat aan de geboorte van het kind.

Artikel 12

Een tweede gedeelte van de geboortetoeelage wordt na de geboorte van het kind uitbetaald.

Dit gedeelte wordt slechts uitbetaald op voorwaarde dat een van de ouders zijn wettelijke woonplaats in het Groothertogdom Luxemburg heeft en dat het kind wordt geboren op het grondgebied van het Groothertogdom Luxemburg of in het buitenland gedurende een gemotiveerde tijdelijke afwezigheid van de moeder.

Het vereiste van wettelijke woonplaats in het Groothertogdom Luxemburg moet door een van beide ouders worden vervuld gedurende het gehele jaar dat voorafgaat aan de geboorte van het kind.

De moeder moet bovendien het in artikel 5 van deze wet bedoelde postnatale onderzoek hebben ondergaan.

De vereisten bedoeld in de tweede, derde en vierde alinea worden vermoed te zijn vervuld, wanneer het een kind betreft waarvan bij de geboorteaangifte geen van beide ouders aan de ambtenaar van de burgerlijke stand is opgegeven, overeenkomstig artikel 57, tweede alinea, van het burgerlijk wetboek.

De eerste twee gedeelten van de geboortetoeelage kunnen na de geboorte van het kind te zamen worden uitbetaald.

(...)

door haar echtgenoot wordt vervuld gedurende drie jaren die aan het voornoemde tijdstip voorafgaan.

Artikel 16

De minister van Gezinszaken kan de aanstaande moeder of de moeder ontheffing verlenen van het in de artikelen 11 en 12 bedoelde vereiste, dat zij op het moment van de geboorte van het kind sinds ten minste een jaar haar wettelijke woonplaats in het Groothertogdom Luxemburg moet hebben gehad.

Deze ontheffing wordt slechts verleend, indien de aanstaande moeder of de moeder verklaart voornemens te zijn, haar woonplaats in het Groothertogdom Luxemburg te behouden en er haar kind groot te brengen, mits deze verklaring niet wordt weerlegd door feitelijke gegevens, die een door de minister van Gezinszaken gelast sociaal onderzoek oplevert."

De eerste drie artikelen van de Luxemburgse wet van 30 april 1980 houdende de instelling van een moederschapstoelage (Mémorial A nr. 29 van 30.4.1980, blz. 484), bepalen als volgt:

„Artikel 1

Aanspraak op een moederschapstoelage heeft iedere zwangere vrouw en iedere bevallen vrouw op voorwaarde, dat zij in het Groothertogdom Luxemburg woonachtig is en gedurende het gehele jaar voorafgaande aan het ontstaan van de aanspraak, zoals bedoeld in artikel 2 hierna, haar wettelijke woonplaats in Luxemburg heeft gehad. De moederschapstoelage wordt eveneens toegekend, indien de vrouw het vereiste van de hierboven bedoelde duur niet vervult, maar de voorwaarde van de wettelijke woonplaats

In geval van adoptie van een minderjarige die jonger is dan 4 jaar, wordt de toelage uitbetaald gedurende de acht weken die volgen op de inschrijving van het adoptievonniss in de registers van de burgerlijke stand, op voorwaarde evenwel dat de toelage niet toegekend is overeenkomstig artikel 5 hierna. Het bovenbedoelde woonplaatsvereiste, dient door de adoptant of de adoptanten te worden vervuld.

Artikel 2

De moederschapstoelage wordt op verzoek uitbetaald gedurende een tijdvak van maximaal zestien weken, te rekenen vanaf de achtste week vóór het vermoedelijke tijdstip van bevalling, aangegeven in een medische verklaring. De uitbetaling van de toelage gedurende het tijdvak na de geboorte is afhankelijk van de overlegging van de geboorteakte. Indien het kind doodgeboren of vóór de inschrijving in het register van de burgerlijke stand overleden is, wordt de geboorteakte vervangen door een medische verklaring die de bevalling bewijst.

In het geval waarin een geldelijke vergoeding bij moederschap met een moederschapstoelage samenvalt, gaat het recht in op het door het bevoegde ziekenfonds vastgestelde tijdstip.

De betaling van de toelage geschiedt in termijnen van acht weken. De betalingstermij-

nen kunnen worden gewijzigd bij groother-
togelijke verordening.

Artikel 3

Indien de voornoemde woonplaatsvereisten niet zijn vervuld, kan de minister van Gezinszaken toch de moederschapstoelage toekennen, indien de aanstaande moeder, de moeder dan wel de adoptant verklaart voornemens te zijn, zijn/haar wettelijke woonplaats in het Groothertogdom Luxemburg te behouden en er zijn/haar kind groot te brengen, mits deze verklaring niet wordt weerlegd door feitelijke gegevens die een door de minister gelast sociaal onderzoek oplevert.”

B — *Antecedenten van het geding*

De Commissie leidde de in artikel 169 EEG-Verdrag bedoelde procedure tegen het Groothertogdom Luxemburg in bij aanmaningsbrief van 7 oktober 1987. De Commissie verwijt de Lid-Staat, door het stellen van een woonplaatsvereiste voor de toekenning van de geboorte- en de moederschapstoelage zich niet te hebben gevoegd naar de vereisten van het gemeenschapsrecht, en met name de krachtens artikel 48 EEG-Verdrag en artikel 7, lid 2, van verordening nr. 1612/68 op hem rustende verplichtingen niet te zijn nagekomen.

De Luxemburgse regering antwoordde bij brief van 7 december 1987 van de permanente vertegenwoordiging van het Groothertogdom bij de Europese Gemeenschappen, waarin zij het standpunt van de Commissie betwistte.

Op 26 juli 1989 zond de Commissie een aanvullende aanmaningsbrief naar de Luxemburgse regering. De Commissie betoogde in die brief, dat de Luxemburgse regelgeving onverenigbaar is zowel met a) artikel 52 EEG-Verdrag wat de geboortetoelage betreft, als met b) verordening nr. 1408/71 wat de moederschapstoelage betreft.

De Luxemburgse regering antwoordde hierop bij brief van 23 november 1989, waarin zij opnieuw het standpunt van de Commissie betwistte.

De reactie van de Luxemburgse regering bracht de Commissie ertoe, haar een met redenen omkleed advies te zenden, waarin zij opnieuw haar standpunt gedetailleerd uiteenzette, dat het in Luxemburg geldende woonplaatsvereiste voor de toekenning van de geboorte- en moederschapstoelage een verkapt discriminatie inhield.

Aangezien de Luxemburgse regering niet op dit met redenen omkleed advies reageerde, besloot de Commissie het onderhavige beroep in te stellen.

II — *De schriftelijke procedure en de conclusies van partijen*

Het verzoekschrift van de Commissie is op 12 april 1991 ter griffie van het Hof neergelegd.

De procedure heeft een regelmatig verloop gehad. Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

De *Commissie* concludeert dat het den Hove behage:

— vast te stellen dat het Groothertogdom Luxemburg, door een woonplaatsvereiste in te voeren voor de toekenning van de geboorte- en de moederschapstoelage, de verplichtingen niet is nagekomen die op hem rusten krachtens artikel 7, lid 2, van verordening nr. 1612/68, artikel 18 van verordening nr. 1408/71 en artikel 52 EEG-Verdrag;

— het Groothertogdom Luxemburg te verwijzen in de kosten van de procedure.

Het *Groothertogdom Luxemburg* concludeert dat het den Hove behage:

— het door de *Commissie* ingestelde beroep wegens niet-nakoming te verwerpen;

— de *Commissie* te verwijzen in de kosten van de procedure.

III — Middelen en argumenten van partijen

Volgens de *Commissie* behelst het woonplaatsvereiste voor de toekenning van de betrokken toelagen een indirecte discriminatie.

De geboortetoelage

De *Commissie* wijst erop, dat de Luxemburgse regering niet betwist, dat de geboortetoelage een sociaal voordeel is in de zin van artikel 7, lid 2, van verordening nr. 1612/68.

De *Commissie* betwist het argument van de Luxemburgse regering, dat het Hof een woonplaatsvereiste toestaat, zodra dit zonder onderscheid geldt zowel voor alle onderdanen van het betrokken land als voor andere gemeenschapsonderdanen. Volgens de *Commissie* betekent het oordeel van het Hof, dat een woonplaatsvereiste een directe discriminatie vormt wanneer het uitsluitend voor vreemdelingen geldt, uiteraard niet, dat een dergelijke vereiste, wanneer het ook voor de eigen onderdanen geldt, in voorkomend geval niet als een verkapte discriminatie kan worden aangemerkt.

De *Commissie* verwijst naar de arresten van 12 februari 1974 (zaak 152/73, Sotgiu, Jurispr. 1974, blz. 153, r. o. 11) en 15 januari 1986 (zaak 41/84, Pinna, Jurispr. 1986, blz. 1), waarin het Hof heeft overwogen, dat een woonplaatsvereiste, afhankelijk van de omstandigheden, gelijk kan worden gesteld aan een door het EEG-Verdrag verboden nationaliteitsvoorwaarde.

Volgens de Commissie is dat in casu het geval, omdat door het woonplaatsvereiste diverse gemeenschapswerknemers die in Luxemburg werken, alsook hun gezinsleden, die niet aan de voorwaarde betreffende de duur van het wettelijk verblijf kunnen voldoen daar zij minder dan een jaar in Luxemburg wonen, willekeurig worden uitgesloten van het genot van de toelage, dit in tegenstelling tot Luxemburgse onderdanen, die in de meeste gevallen gemakkelijk aan dit vereiste voldoen.

De Commissie herinnert eraan, dat het in artikel 7, lid 2, van verordening nr. 1612/68 bedoelde genot van sociale voordelen toevalt aan alle gemeenschapswerknemers zodra zij het grondgebied van andere Lid-Staten binnenkomen, en dat er geen sprake mag zijn van uitstel.

De mogelijkheid voor de minister van Gezinszaken om aan belanghebbenden ont-heffing te verlenen van het woonplaatsvereiste indien zij verklaren voornemens te zijn in Luxemburg te blijven wonen, doet volgens de Commissie afbreuk aan de uitoefening in de toekomst van hun recht van vrij verkeer.

De Commissie gaat vervolgens in op het argument van de Luxemburgse regering, dat het woonplaatsvereiste ten doel heeft, de medische controle tijdens de zwangerschap te vergemakkelijken door de aanstaande moeder ertoe te brengen, gedurende de controleperiode in het Groothertogdom te blijven.

De Commissie wijst er om te beginnen op, dat dit argument enkel opgaat voor het eerste gedeelte van de toelage. Voor het tweede gedeelte ervan en voor de moederschapstoelage kan aan het woonplaatsvereiste immers worden voldaan door respectievelijk de vader en de echtgenoot.

In de tweede plaats zou het mogelijk moeten zijn dat medische controles, in een andere Lid-Staat verricht onder vergelijkbare omstandigheden als in de Luxemburgse regeling zijn vastgelegd, in aanmerking worden genomen voor de toekenning van de geboortetoelage. De weigering deze uitkering toe te kennen enkel omdat de controles in een andere Lid-Staat dan Luxemburg zijn verricht, is een onevenredige en bijgevolg discriminerende maatregel.

De Commissie is van mening, dat er geen reden is onderscheid te maken tussen zelfstandigen en werknemers in loondienst. Zij verwerpt het argument van de Luxemburgse regering, dat het recht op de geboortetoelage de vrijheid van vestiging geenszins belemmert, aangezien deze toelage geen enkel verband heeft met de beroepsuitoefening. Het is immers duidelijk, dat de bestreden regeling de rechtspositie van zelfstandigen ongunstig beïnvloedt.

De moederschapstoelage

De Commissie wijst erop, dat de Luxemburgse regering niet betwist, dat deze toelage een sociaal voordeel is in de zin van artikel 7,

lid 2, van verordening nr. 1612/68. Zij is van mening, dat de beginselen betreffende de geboortetoeelage ook hier van toepassing zijn. Ten slotte wijst zij erop, dat de Luxemburgse regering geen enkele objectieve rechtvaardiging voor het woonplaatsvereiste voor de toekenning van de moederschapstoeelage heeft aangevoerd, en dat er ook geen rechtvaardiging voor bestaat.

Verder stelt de Commissie vast, dat de Luxemburgse regering toegeeft dat de moederschapstoeelage ook kan vallen onder de werkingssfeer van verordening nr. 1408/71. Het gaat om een sociale-zekerheidsuitkering in de zin van artikel 4, lid 1, van deze verordening. Dit heeft tot gevolg, dat het Luxemburgse woonplaatsvereiste niet toepasselijk is, omdat artikel 18 van de verordening voorschrijft, dat de tijdvakken van wonen in de Lid-Staten bij elkaar worden opgeteld.

De bepalingen van verordening nr. 1408/71 zijn ook van toepassing op zelfstandigen.

De Commissie gaat vervolgens in op het argument van de Luxemburgse regering, dat de betrokken regeling, aangezien zij niet berust op premie- of bijdragebetaling, niet onder de materiële werkingssfeer van verordening nr. 1408/71 valt.

De Commissie verwijst in dit verband naar het arrest van het Hof van 24 februari 1987 (gevoegde zaken 379/85-381/85 en 93/86, *Gilotti e. a.*, Jurispr. 1987, blz. 955), waarin

het Hof sociale prestaties die niet berusten op premie- of bijdragebetaling, als sociale-zekerheidsuitkeringen heeft aangemerkt wanneer zij bedoeld zijn als vervanging van of aanvulling op reeds door de in artikel 4, lid 1, van verordening nr. 1408/71 bedoelde takken van sociale zekerheid geregelde prestaties. Zij wijst er verder op, dat een gedeelte van de prestaties die onder de werkingssfeer van verordening nr. 1408/71 vallen (zoals de gezinsuitkeringen), niet op premie- of bijdragebetaling hoeven te berusten, zonder dat de begunstigden de aan de toepassing van de verordening verbonden rechten worden onthouden.

Wat de verklaring van de Luxemburgse regering betreft, dat zij bereid is met het oog op de toekenning van de moederschapstoeelage de tijdvakken van wonen in andere Lid-Staten mee te tellen, zodra het voorstel voor een verordening COM(85) 396 def. van de Commissie van 8 augustus 1985 houdende wijziging van verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de sociale-zekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB 1985, C 240, blz. 6), is aangenomen, is de Commissie van oordeel, dat een toekomstige erbijbiediging van het gemeenschapsrecht een huidige schending van dat recht niet kan goedmaken.

De Commissie betoogt voorts, dat dit voorstel voor een verordening slechts een bevestiging vormt van de rechtspraak van het Hof betreffende de toepasselijkheid van verordening nr. 1408/71 op dit type van prestaties. Als bewijs voert zij aan de arresten van het Hof van 5 mei 1983 (zaak 139/82, *Piscitello*, Jurispr. 1983, blz. 1427) en 12 juli 1990 (zaak C-236/88, *Commissie/Frankrijk*, Jurispr. 1990, blz. I-3163), waarin is bevestigd dat niet op premie- of bijdragebetaling berustende prestaties exporteerbaar zijn.

De Luxemburgse regering stelt om te beginnen vast, dat partijen het erover eens zijn, dat de geboortetoelage een sociaal voordeel is in de zin van artikel 7, lid 2, van verordening nr. 1612/68, en dat wat beide toelagen betreft, geen onderscheid tussen werknemers en zelfstandigen wordt gemaakt.

De Luxemburgse regering herinnert er voorts aan, dat het woonplaatsvereiste voor alle betrokkenen geldt, ongeacht hun nationaliteit. Bijgevolg levert dit woonplaatsvereiste geen directe discriminatie op.

Evenmin vormt het een indirecte discriminatie. De Luxemburgse regering verwijst in dit verband naar de arresten van 27 maart 1985 (zaak 249/83, Hoeckx, Jurispr. 1985, blz. 973) en 6 juni 1985 (zaak 157/84, Frascogna, Jurispr. 1985, blz. 1739) ter staving van haar betoog, dat een woonplaatsvereiste dat zonder onderscheid van toepassing is op Luxemburgse en andere gemeenschapsonderdanen, volgens de rechtspraak van het Hof aanvaardbaar is.

De geboortetoelage

De Luxemburgse regering betoogt eveneens, dat de betrokken regeling haar rechtvaardiging vindt in redenen van volksgezondheid en algemeen belang. Bij de wet van 20 juni 1977 is een systematische controle van zwangere vrouwen en jonge kinderen ingevoerd. De geboortetoelage vormt in dit verband een krachtige aansporing, omdat zij pas verschuldigd is indien alle wettelijk voorgeschreven medische onderzoeken zijn ondergaan. Dit beleid lijkt vruchten af te werpen, aangezien de kindersterfte van 1,39 % (periode 1975-1979) tot 0,8 % (1986) is gedaald.

Het woonplaatsvereiste vormt aldus een onderdeel van het wettelijk stelsel van medische controle.

De Luxemburgse regering heeft ernstige twijfel over de doelmatigheid van het door de Commissie voorgestelde stelsel, te weten een stelsel waarbij in een andere Lid-Staat verrichte medische onderzoeken in aanmerking worden genomen. De in de litigieuze regeling voorgeschreven onderzoeken zijn namelijk zeer kostbaar en worden volledig door de staat betaald. Zij vraagt zich af, of zij de kosten moet dragen van in het buitenland verrichte vergelijkbare onderzoeken. De Luxemburgse regering beklemtoont voorts de noodzaak voor de zwangere vrouw om gedurende de gehele zwangerschap door één enkele arts te worden begeleid, en dit wordt door het woonplaatsvereiste bevorderd.

De moederschapstoelage

In haar verweerschrift is de Luxemburgse regering van mening, dat de bij de wet van 30 april 1980 ingestelde moederschapstoelage een bijzondere wettelijke regeling is, die niet binnen de materiële werkingssfeer van verordening nr. 1408/71 valt, daar mechanismen om dit soort regelingen tussen de Lid-Staten te coördineren, ontbreken.

De Luxemburgse regering ziet haar opvatting bewezen door het feit, dat er een voorstel voor een verordening [COM(85) 396 def.] nodig is om de niet op premie- of bijdragebetaling berustende gemengde sociale prestaties in verordening nr. 1408/71 op te nemen.

Zij komt derhalve tot de slotsom, dat hier geen sprake kan zijn van schending van artikel 18 van die verordening.

In haar memorie van dupliek merkt de Luxemburgse regering op, dat de Raad van de Europese Gemeenschappen tijdens zijn bijeenkomst van 3 december 1991 uiteindelijk goedkeuring heeft verleend aan de tekst van de verordening houdende wijziging van verordening nr. 1408/71, teneinde niet op premie- of bijdragebetaling berustende gemengde sociale prestaties in de verordening op te nemen. Onder die prestaties noemt de nieuwe tekst uitdrukkelijk de Luxemburgse moederschapstoelage, en hij bepaalt dat de tijdvakken van wonen in de diverse Lid-Staten gelijkwaardig zijn.

Ter uitvoering van verordening nr. 1408/71, zoals thans gewijzigd, verklaart de Luxem-

burgse regering zich bereid om zodra de wijziging van kracht wordt, de tijdvakken van wonen in de andere Lid-Staten met het oog op het onderzoek van de voorwaarden voor verstrekking van de moederschapstoelage bij elkaar op te tellen. Zij verzoekt het Hof hiervan akte te nemen.

Volgens de Luxemburgse regering heeft dit tot gevolg, dat de door de Commissie geformuleerde bezwaren geen stand kunnen houden. Hetzelfde geldt voor het verwijt betreffende de exporteerbaarheid van de niet op premie- of bijdragebetaling berustende gemengde prestaties.

G. C. Rodríguez Iglesias
rechter-rapporteur